

21. 12. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Návrh zákona o registračních pokladnách

Dne 14.12.2004 byl ke třetímu čtení připraven k projednání vládní návrh zákona o registračních pokladnách. Vládní ČSSD si od tohoto zákona slibuje, že se stane jedním z nástrojů státu pro provádění důsledné kontroly plnění daňových povinností, přičemž ve svém důsledku by měl do státního rozpočtu ročně přinést asi jednu miliardu korun navíc. Cílem tohoto daňového zákona je stanovit způsob evidence plateb vedené fyzickými a právníckými osobami při provozování maloobchodu nebo hostinské činnosti na základě živnostenského oprávnění a stejně tak upravit další povinnosti související s evidencí plateb, to vše pro účely správného a úplného zjištění a stanovení daňových povinností při výkonu správy daní.

Přijetí tohoto návrhu zákona ČSSD prosazuje již několik let, o čemž svědčí mimo jiné i ta skutečnost, že původně měl nabýt účinnosti již v příštím roce. V evropské unii mají uzákoněnou povinnost užití registračních pokladen v Itálii, Řecku, Maďarsku, Polsku a na Slovensku, přičemž na Slovensku nemusí registrační pokladny obsahovat tzv. fiskální paměť (viz níže).

Proti návrhu tohoto zákona se však zvedla vlna nevole, a to nejen z řad opozičních poslanců, nýbrž i z řad těch, jichž se má předestřená právní úprava dotknout nejvíce – živnostníků podnikajících v režimu zák. č. [455/1991](#) Sb., živnostenského zákona a v souladu se svým živnostenským oprávněním provozujících maloobchod či hostinskou činnost.

Z výše uvedeného je zřejmé, že povinnými subjekty v režimu zákona o registračních pokladnách, tedy subjekty, na něž se tento zákon vztahuje jímž ukládá právní povinnosti, jsou podnikající fyzické nebo právnické osoby provozující na základě živnostenského oprávnění maloobchod nebo hostinskou činnost, ovšem pouze za předpokladu, že se jedná o platby při provozování těchto činností.

Povinným subjektům návrh zákona o registračních pokladnách ve znění komplexního pozměňovacího návrhu obsaženého v usnesení rozpočtového výboru č. 469 ze dne 18. listopadu 2004 (dále jen „pozměňovací návrh“) ukládá povinnost zaznamenávat prostřednictvím registračních pokladen předmětné platby přijaté od zákazníků v tzv. pokladních místech, tj. v každém místě, kde se uskutečňují platby v maloobchodě a za hostinskou činnost. V případě, že povinný subjekt provozuje maloobchod či hostinskou činnost ve stáncích, u pultu, stolku a na dalších místech, jenž jsou z důvodu své mobility jen těžko kontrolovatelná, zákon umožňuje evidenci plateb prostřednictvím přenosné registrační pokladny. Současně je povinný subjekt povinen vystavit a předá zákazníkovi, se kterým platbu uskutečňuje, pokladní blok.

Povinnost zaznamenávat platby prostřednictvím pokladny při prodeji cenin, jízdenek hromadné dopravy, telefonních karet, denního a periodického tisku však může povinný subjekt nahradit zaznamenáním jedné souhrnné denní platby, pokud jejich prodej nebyl spojen s prodejem jiného zboží. Obdobně mohou povinné osoby postupovat tehdy, pokud částka celkem k úhradě nepřevyšuje 50 Kč, přičemž je možné, že tento peněžní limit dozná zvýšení.

Jednou z podstatných změn, jenž se pojí s pozměňovacím návrhem, je mimo jiné i povinnost, aby nedílnou součástí certifikované registrační pokladny v režimu tohoto zákona byla tzv. fiskální paměť. Návrh zákona fiskální paměť popisuje jako technické zařízení pro jednorázový a neměnný zápis výsledných údajů z provozní paměti, zahrnutých do denní finanční závěrky, které umožňuje opakovaný tisk uložených údajů v různém členění, jak prostřednictvím pokladny tak prostřednictvím elektronického zařízení jiného typu, než jehož je součástí. Fiskální paměť musí mít dostatečnou kapacitu pro zápis a uchovávání údajů minimálně po dobu čtyř let od uvedení do provozu. Prodávát registrační pokladny s fiskální pamětí, jakož provádět jejich servis, opravy či výměnu fiskální paměti samotné, budou moci provádět jen certifikovaní prodejci, resp. certifikovaná servisní střediska. To vše samozřejmě otevírá prostor pro značný rozmach podnikání v těchto do budoucna jistě výnosných oblastech.

Nesplnění povinností stanovených tímto návrhem zákona (tedy zejména nezaznamenávat jednotlivé platby

prostřednictvím registrační pokladny či nevystavit a nepředat zákazníkovi pokladní blok nebo paragon obsahující zákonné náležitosti) je porušením povinnosti nepeněžité povahy při správě daní a místně příslušný finanční úřad povinného subjektu může uložit opakovaně povinnému subjektu pokutu podle zákona upravujícího správu daní.

Jak již bylo uvedeno shora, předmětný návrh se od počátku neseťkal s všeobecným pochopením. Kromě samotné povinnosti užívat registrační pokladny s tzv. fiskální pamětí brojí živnostníci zejména vůči jejich pořizovací ceně, jenž dle některých zdrojů může dosáhnout částek až kolem dvaceti tisíc korun. S tímto však nesouhlasí náměstkyně ministra financí Yvona Legierská, podle níž bude stačit, když si lidé dokoupí ke stávajícím pokladnám kartu s fiskální pamětí, která vyjde asi na 1.500,- Kč. Další negativum spatřuje Josef Hanuška, místopředseda Svazu českých a moravských spotřebních družstev, v tom, že pozměňovací návrh zákona o registračních pokladnách zakotvil tzv. alfanumerické pojetí účtenky, tedy povinnost, aby z každé vydané účtenky musel být patrný název zboží. Dle Hanušky ale zavedení názvů jednotlivých druhů zboží, především pak těch, jenž nejsou balené a nemají tak tzv. čárový kód, vyžaduje značné provozní náklady, které s sebou přináší výdaje mnohdy několikanásobně převyšující samu pořizovací cenu registrační pokladny s fiskální pamětí.

V případě, že návrh zákona o registračních pokladnách bude nakonec schválen, měl by být zákon účinný počínaje 1.1.2007.

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)